

MINISTERUL FINANTELOR

APROBAT,
ILIE- GAVRIL BOLOJAN
PRIM - MINISTRU

MEMORANDUM

De la: Alexandru NAZARE, ministrul finanțelor

Avizat: Ciprian - Constantin ȘERBAN, ministrul transporturilor și infrastructurii

Tema: Memorandum de aprobare a cadrului și a temei de analiză a cheltuielilor publice din domeniul *transporturilor*

Scopul analizei cheltuielilor publice din domeniul *transporturilor* este verificarea modului de utilizare a fondurilor publice conform destinațiilor pentru care au fost alocate, iar ținta principală este identificarea eventualelor abateri de la principiile privind economicitatea, eficacitatea și eficiența.

Astfel, prin:

- economicitate se urmărește minimizarea costului resurselor alocate unei acțiuni/activități/investiții sau unui program, fără a compromite realizarea, în bune condiții, a obiectivelor programate;
- eficacitate se urmărește gradul de îndeplinire a obiectivelor declarate ale unei acțiuni/activități/investiții sau ale unui program și relația dintre impactul planificat și impactul efectiv realizat al acțiunii/activității/programului/investiției respective;

- eficiență se urmărește maximizarea raportului dintre rezultatele obținute și costul resurselor utilizate în vederea obținerii acestora.

1. Context

Strategia analizei cheltuielilor publice pentru perioada 2024-2030, aprobată de către Guvern prin Memorandum¹, denumită în continuare "Strategie", are ca obiectiv principal realizarea analizei cheltuielilor publice în mod sistematic la nivelul instituțiilor administrației publice centrale.

Potrivit Anexei 1b, în cadrul Strategiei "*Planificarea analizelor cheltuielilor publice pentru perioada 2024-2030*", domeniul *transporturilor* face obiectul analizei cheltuielilor publice în perioada T4 2024 - T2 2025, iar măsurile identificate și aprobate de către Guvern prin memorandum urmează să se regăsească în proiectul de buget pentru anul 2026.

„Planul bugetar-structural național pe termen mediu 2025-2031 (PBSTM 2025-2031) are ca scop sprijinirea extinderii perioadei de ajustare a deficitului bugetar de la patru la șapte ani, în conformitate cu Regulamentul Consiliului 2024/1263². Pentru a atinge acest obiectiv, planul combină reformele prevăzute în Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) cu reforme suplimentare, toate aliniate la cerințele articolelor 13 și 14 ale regulamentului, care subliniază responsabilitatea fiscală, reformele structurale și sustenabilitatea economică.”³

Astfel, reforma 5 - *Restructurarea sistemului de cheltuieli publice* - are ca scop creșterea eficienței, transparenței și responsabilității fiscale în utilizarea fondurilor publice. Această reformă va completa activitatea de analiză a cheltuielilor publice, continuând activitățile inițiate prin Jalonul 202 și Ținta 403 din PNRR.

Una dintre cele 3 măsuri ale acestei reforme constă în *realizarea sistematică de analize tematice ale cheltuielilor* care asigură că alocarea fondurilor guvernamentale este constant verificată și corelată cu prioritățile strategice, identificând sectoarele unde resursele sunt distribuite ineficient, contribuind la îmbunătățirea alocării fondurilor.

„Pentru creșterea relevanței analizelor cheltuielilor publice în procesul de programare bugetară și monitorizarea rezultatelor acestora, rapoartele de analiză a cheltuielilor publice vor cuprinde în mod obligatoriu ținte de economisire cuantificabile. Inițierea activității de analiză a cheltuielilor publice este aprobată de către Guvern potrivit legislației naționale în vigoare, iar rapoartele de analiză a cheltuielilor publice, cu măsurile de economisire identificate conform Țintelor obligatorii asumate, vor fi prezentate spre aprobare Guvernului și vor deveni obligatorii pentru instituțiile analizate. De asemenea, vor fi introduși indicatorii de performanță pentru instituțiile publice care

¹ Memorandumul cu tema: „Aprobarea *Strategiei analizei cheltuielilor publice pentru perioada 2024 - 2030*”, aprobat în ședința Guvernului din data de 13 iulie 2023

² Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului

³ Planul bugetar-structural național pe termen mediu 2025-2031 - pag. 62

<https://mfinanze.gov.ro/static/10/Mfp/buletin/Nationalmedium-termfiscal-structuralplanRO.pdf>

să asigure utilizarea fondurilor publice conform teoriei celor 3E: economicitate, eficacitate și eficiență.”⁴

Analiza cheltuielilor publice din domeniul *transporturilor* urmărește:

- economicitatea, eficacitatea și eficiența cheltuielilor finanțate din fonduri publice, în perioada 2020-2023, efectuate conform destinației, prin bugetul Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (MTI) și prin bugetele instituțiilor din sfera acestuia de competență potrivit ariei de analiză;

- stabilirea unor măsuri pentru instituțiile publice prin care obiectivele stabilite prin Planul Strategic Instituțional al MTI 2025-2028 (cu modificările ulterioare) să se realizeze utilizând fondurilor publice conform teoriei celor 3E: economicitate, eficacitate și eficiență;

Măsurile de eficientizare a cheltuielilor publice rezultate din această analiză se vor implementa începând cu bugetul anului 2026. La elaborarea proiectului de buget aferent anului 2026, MTI va introduce prevederi clare și detaliate, potrivit fișei și planului de implementare al fiecărei măsuri, astfel încât măsurile de eficientizare aprobate de Guvern să poată produce efectele așteptate.

2. Cadrul, tema și termenii de referință ai analizei cheltuielilor publice din domeniul *transporturilor*

MTI este instituția publică principală responsabilă cu problemele de transport și mobilitate în România asumându-și această responsabilitate la cele mai înalte standarde de transparență, responsabilitate și integritate în colaborare cu alte instituții publice, cu sectorul privat și cu organizațiile societății civile.

MTI are misiunea de a sprijini, prin intermediul politicilor publice adecvate, dezvoltarea unui sistem de transport eficient, durabil, rezilient, fiabil și accesibil, care să răspundă nevoilor cetățenilor români și economiei românești într-un mod eficient și echitabil.

2.1 Cadrul analizei

Cadrul analizei cheltuielilor publice a fost stabilit de comun acord cu MTI, pe baza datelor și informațiilor de care dispune acesta și pe baza indicatorilor de execuție bugetară gestionați de Ministerul Finanțelor (MF) la data elaborării documentului de diagnoză și a raportului de analiză actualizate la data redactării memorandumului de aprobare a raportului.

⁴ Ibidem - pagina 71

2.2 Tema analizei

„Analiza cheltuielilor publice din domeniul transporturilor privind serviciile publice de interes național pentru transportul feroviar de călători”

Prin tema de analiză propusă spre aprobare Guvernului prin prezentul Memorandum, se urmărește analiza cheltuielilor MTI și ale instituțiilor din sfera acestuia de competență, privind *serviciile publice de interes național pentru transportul feroviar de călători*, prin identificarea acelor acțiuni/activități/programe/investiții ineficiente care generează nu numai risipă, dar și rezultate nesatisfăcătoare, cu scopul de a identifica economii care să fie direcționate, prin proiectul de buget pentru anul 2026, către alte categorii de cheltuieli finanțate de la bugetul de stat prin bugetul MTI și prin bugetele instituțiilor din sfera acestuia de competență sau prin bugetele instituțiilor implicate în analiză.

2.3 Termeni de referință ai analizei:

- **Aria de analiză:**

Analiza va avea în vedere cheltuielile finanțate prin bugetul MTI și prin bugetele instituțiilor din sfera acestuia de competență (subordine/autoritate/coordonare) pentru activitatea privind serviciile publice de interes național pentru transportul feroviar de călători.

Complementar analizei cheltuielilor se vor analiza și alte aspecte semnificative privind serviciile publice de interes național pentru transportul feroviar de călători, respectiv obiective strategice, programe, măsuri, indicatori, rezultate stabilite în Planul Strategic Instituțional al MTI 2025-2028 (cu modificările ulterioare).

- **Obiectivele analizei:**

- ✓ analiza cheltuielilor destinate sistemului de servicii publice de interes național pentru transportul feroviar de călători;
- ✓ analiza nivelului de performanță și de eficiență al sistemului de servicii publice de interes național pentru transportul feroviar de călători;
- ✓ analiza cadrului legislativ în domeniul transporturilor pentru sistemul de servicii publice de transport feroviar de călători;
- ✓ analiza politicilor, practicilor și obiectivelor abordate la nivel național și internațional care au în vedere sistemul de servicii publice de transport feroviar de călători.

- **Țintele analizei:**

- ✓ Eficientizarea cheltuielilor destinate sistemului de servicii publice de interes național pentru transportul feroviar de călători și, anume, analiza cheltuielilor pentru achiziția de material rulant nou destinat realizării obligațiilor de serviciu public în transportul feroviar de călători, precum și a cheltuielilor pentru

susținerea transportului feroviar de călători prin acordarea de facilități de călătorie persoanelor care beneficiază de legi speciale.

- ✓ Îmbunătățirea cadrului legislativ în domeniul transporturilor pentru sistemul de servicii publice de transport feroviar de călători în scopul instituirii unui mediu concurențial echitabil între modurile de transport și reducerii costurilor economiei naționale generate de sectorul transporturilor.

- **Perioada analizată**

Analiza se realizează pentru perioada 2020-2023, însă dacă pe parcursul efectuării analizei sunt disponibile date financiare ori statistice și pentru anul 2024, se analizează punctual și această perioadă, de la caz la caz.

- **Instituții publice implicate**

- ✓ Ministerul Finanțelor
- ✓ Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- ✓ Autoritatea pentru Reforma Feroviară - instituție din sfera de competență a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

Totodată, în afară de MTI, din categoria instituțiilor publice implicate, mai pot face parte și alte instituții publice care au avut/au în derulare proiecte conexe sau complementare obiectivelor urmărite prin această analiză și care vor fi identificate pe parcursul analizei.

- **Grupul de lucru**

Grupul de lucru pentru analiza cheltuielilor publice din domeniul transporturilor se va constitui din reprezentanți ai MF și din reprezentanți nominalizați de MTI și de instituțiile din sfera acestuia de activitate, respectiv Autoritatea pentru Reforma Feroviară. Nominalizările reprezentanților în grupurile de lucru vor fi făcute prin ordin de ministru sau decizie a conducătorului instituției, după caz.

Totodată, se va avea în vedere ca la lucrările grupului de lucru să participe atât specialiști cu funcție de execuție cât și specialiști cu funcție de conducere, din fiecare instituție implicată⁵. Activitatea persoanelor desemnate ca reprezentanți în grupurile de lucru presupune o implicare serioasă, activă și profesionistă care este esențială pentru a asigura succesul procesului de analiză.

La lucrările grupului de lucru pot fi invitate personalități/experti în domeniu, care să contribuie la atingerea scopului acestuia cu date, informații, analize, rapoarte aferente cheltuielilor analizate și/sau prin identificarea de posibile soluții în vederea îmbunătățirii calității serviciilor publice avute în vedere de analiză.

⁵ conform ART. 31[^]1, alineat (4), a) din Legea 500/2002 privind finanțele publice:

(4) Ordonatorii principali de credite au următoarele obligații:

a) să nominalizeze, la cererea Ministerului Finanțelor, personalul de conducere și de execuție pentru constituirea grupurilor de lucru și să asigure participarea acestora la întreg procesul de analiză a cheltuielilor publice;

- **Calendarul procesului de analiză**

- ✓ octombrie 2025 se aprobă prezentul memorandum, se constituie grupul de lucru și se elaborează documentul de diagnoză și fișele de măsuri;
- ✓ noiembrie 2025 se stabilesc măsurile de eficientizare a cheltuielilor publice;
- ✓ decembrie 2025 se întocmește, de către MF, proiectul Memorandumului de aprobarea *Raportului de analiză de eficientizare a cheltuielilor publice* cu tema „Analiza cheltuielilor publice din domeniul *transporturilor privind serviciile publice de interes național pentru transportul feroviar de călători*” și se înaintează spre aprobarea Guvernului.

Având în vedere cele prezentate, Ministerul Finanțelor propune aprobarea cadrului analizei de eficientizare a cheltuielilor publice, cu tema „*Analiza cheltuielilor publice din domeniul transporturilor privind serviciile publice de interes național pentru transportul feroviar de călători*”, conform prezentului Memorandum.